

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Commissieleden Binnenlandse Zaken
Postbus 20017
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
2 oktober 2023
Kenmerk
TLE/U202300665
Telefoon
070 - 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Stand van zaken Handreiking Toezicht en Handhaving Wkb

Geachte commissieleden,

In de brief van de minister De Jonge van 11 september 2023 aan de voorzitter van de Eerste Kamer gaat de minister in op de door de leden van de Eerste Kamer gestelde vragen over het handhavingskader voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Handhaving is een nadrukkelijke verantwoordelijkheid van gemeenten en niet van de minister van Binnenlandse Zaken. Daarmee is de 'Handreiking Toezicht en Handhaving Wkb' (hierna: de Handreiking) het terrein van gemeenten. De Handreiking is in ontwikkeling bij de VNG en wij stemmen hierover af met het ministerie. Wij willen u graag op de hoogte stellen van de actuele stand van zaken.

De Handreiking is een aanvulling op de documenten die de VNG eerder beschikbaar heeft gesteld. Gemeenten kunnen deze al langere tijd gebruiken bij hun integrale implementatietraject van de Omgevingswet en de Wkb. Diverse gemeenten hebben reeds hun handhavingsbeleid aangepast op de Omgevingswet en de Wkb.

Het handhavinginstrumentarium vanuit de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet blijft voor bevoegd gezag door de Wkb ongewijzigd. Wel hebben gemeenten onder het nieuwe stelsel te maken met signalen van andere betrokken partijen zoals onder andere kwaliteitsborgers. Signalen worden op andere momenten in het proces ontvangen door het bevoegd gezag en er ontstaan andere praktijksituaties waarop geacteerd kan worden. De Handreiking kan daarbij dienen als hulpmiddel bij de te maken keuzes.

Voor het implementeren van de Wkb heeft de VNG diverse producten ontwikkeld, waar mogelijk gezamenlijk met gemeenten. Voorbeelden van deze producten zijn:

- de VTH standaard voorbeeldbrieven regio IJsselland¹ met (beleid)keuze alinea's;
- de VTH inregeltest Wkb² om software en beleidskeuzes te kunnen verifiëren;
- de Wkb in de praktijk-tool³ om op basis van praktijksituaties keuzes te kunnen maken;
- de verschillende 'Wegwijzers'⁴ om gemeenten ondersteuning te bieden;
- de factsheet 'Keuzes handhavingsbeleid Wkb'⁵;
- het document 'Handhaving door en voor gemeenten'⁶, een juridische handleiding voor de gemeentelijke praktijk.

Gemeenten worden met deze producten geholpen bij het maken van hun keuzes, deze keuzes te vertalen in beleid en te implementeren in processen en procedures.

Bij het opstellen van de Handreiking werkt de VNG samen met een aantal juristen en specialisten vanuit gemeenten en omgevingsdiensten, aan specifieke Wkb scenario's in relatie tot het toezichts- en handavingsinstrumentarium. Om de handreiking te kunnen publiceren doorlopen wij een zorgvuldig (bestuurlijk) afstemmingsproces. Nadat het proces is doorlopen, verwachten we de Handreiking in de loop van oktober 2023 te kunnen publiceren.

Verzoek

Duidelijkheid is voor gemeenten cruciaal, zeker in deze laatste fase van het implementatieproces. Wij vertrouwen erop dat met het bieden van bovenstaand inzicht in de actuele stand van zaken rond de Handreiking, wij voldoende hebben aangetoond dat de Handreiking in oktober verwacht wordt. We vragen de Eerste Kamer zich nu met ons te richten op de implementatie en inwerkingtreding per 1 januari 2024.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr L.K. (Leonard) Geluk,
Algemeen directeur

¹ 'VTH standaard voorbeeldbrieven regio IJsselland', [VNG.nl](#)

² 'VTH inregeltest Wkb', [VNG.nl](#)

³ 'Wkb in de praktijk-tool', [VNG.nl](#)

⁴ 'Wegwijzer 12 - Toezicht en Handhaving ingericht', [VNG.nl](#)

'Wegwijzer 13 - Toezicht en Handhaving aangepast aan de Wkb', [VNG.nl](#)

⁵ 'Keuzes Handhavingsbeleid Wkb', [VNG.nl](#)

⁶ 'Handhaving door en voor gemeenten', [VNG.nl](#)